

ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 21.01.2020р.

Львів

№ 63/5 – р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчим комітетом Моршинської міської ради Львівської області з прийняттям Рішення від 15.04.2015 № 42, яким встановлено необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами розгляду справи № 63/3-07-81-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) визнала дії виконавчого комітету Моршинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи - 26361497) щодо прийняття Рішення від 15.04.2015 № 42, яким встановлено необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Колегія, розглянувши матеріали справи № 63/3-07-81-2019 про порушення виконавчим комітетом Моршинської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення від 10.01.2020 № 63-01/1п про попередні висновки у справі (далі - Подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Виконавчий комітет Моршинської міської ради:

- місцезнаходження: 82482, Львівська обл., м. Моршин, вул. Івана Франка, 15;
 - ідентифікаційний код юридичної особи - виконавчого комітету Моршинської міської ради: 26361497;

(2) Виконавчий комітет Моршинської міської ради (далі - Виконком) включений до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), дата державної реєстрації 21.05.2002 року, дата запису 25.12.2006 року, номер запису № 1 420 120 0000 000109.

Виконавчий комітет Моршинської міської ради є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом діяльності є: «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(3) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 10.10.2019 № 63/91-рп/к розпочато розгляд Справи № 63/3-07-81-2019 за ознаками вчинення виконавчим комітетом Моршинської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(4) Листом Відділення від 10.10.2019 № 63-02/3871 повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 63/3-07-81-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (поштове повідомлення відправлення за № 7900059402419).

(5) На розпорядження Колегії від 10.10.2019 № 63/91-рп/к, виконавчий комітет Моршинської міської ради листом від 11.11.2019 № 1011 надав спростування на розпорядження Колегії від 10.10.2019 № 63/91-рп/к.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

(6) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сільські, селищні, міські ради є органом місцевого самоврядування, що представляють відповідну територіальну громаду та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Статтею 11 вказаного Закону, виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші, створювані радами виконавчі органи;

Статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

Отже, відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Моршинської міської ради в межах своєї компетенції,

самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території м. Моршин, провадить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

(7) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки, визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».

Частиною другою статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (який діяв на момент погодження тарифів) визначено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Відповідно до пункту 2 частини 3 статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону. Виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

(8) Статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

(9) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на ринку послуг з вивезення побутових відходів, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

(10) Згідно з наданою інформацією Дочірнім підприємством «Комунальник Плюс» Товариства з обмеженою відповідальністю «Комунальник 1» (далі - ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», Підприємство) листами від 05.04.2019 № 7, від 17.05.2019 № 11 з'ясовано, що Підприємство здійснює надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моршин впродовж періоду: з 19.12.2017 по 31.12.2019 роки та станом на січень 2020 року.

(11) За результатами проведеного Моршинською міською радою конкурсу, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визначено переможцем конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Моршинської міської ради, про що свідчить протокол засідання конкурсної комісії з оцінки конкурсних пропозицій з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 19.12.2017 року б/н та рішення виконавчого комітету Моршинської міської ради від 20.12.2017 № 178 (далі – Рішення № 178), згідно з яким ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визначено переможцем конкурсу та надано дозвіл на надання вказаних послуг терміном на 8 років.

Відповідно, виконавчим комітетом Моршинської міської ради укладено договір на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин з ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» від [REDACTED] № [REDACTED] строком з 01 січня 2018 до 31 грудня 2025 року.

Тобто, у розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» становище ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» містить ознаки монопольного (домінуючого) на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Моршин впродовж періоду: з 19.12.2017 по 31.12.2019 роки та станом на січень 2020 року, із часткою 100%.

(12) Порядком формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України 26.07.2006 № 1010 (із змінами, далі – Порядок № 1010) визначено механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (далі - послуги).

Згідно з пунктом 1 Порядку № 1010, до послуг належать операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

Тарифи на послуги - вартість надання послуги з вивезення, перероблення та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів відповідної якості, розраховуються на основі економічно обґрунтованих планованих витрат, планованого прибутку;

Відповідно до пункту 3 Порядку № 1010, формування тарифів на послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків і кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції.

Пунктом 4 Порядку № 1010 передбачено, що річний план надання послуг розробляється окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами на підставі фактичного та прогнозованого обсягів надання послуг з урахуванням техніко-економічних факторів.

(13) Відповідно до інформації, наданої ДП «Комунальник - Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» (листи від 05.04.2019 № 7, від 17.05.2019 № 11), зокрема, стосовно

тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів, які діяли у 2018 та поточному 2019 роках встановлено таке.

Діючі тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для ДП «Комунальник - Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» затверджені рішенням виконавчого комітету Моршинської міської ради від 15.04.2015 № 42 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів» (далі – Рішення № 42), у таких розмірах (грн./ м³ без ПДВ):

Категорія споживачів	Вартість вивозу ТПВ	Вартість розміщення ТПВ *	Разом тариф
Населення	65,88	14,42	80,30
Бюджетні установи	65,25	14,42	79,67
Інші споживачі	72,85	14,42	87,27

* - послуга Стрийського міського комбінату комунальних послуг, згідно рішення виконавчого комітету Стрийської міської ради від 03.04.2009 року № 119.

Пунктом 2 Рішення № 42 вирішено встановити тариф на вивезення побутових відходів на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків в розмірі – **10,64 грн.** (без ПДВ) в місяць, у тому числі:

- збирання, перевезення і утилізація побутових відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 1,3 м³ в рік – **8,70 грн.** (без ПДВ) на 1 особу в місяць;

- збирання, перевезення і утилізація великогабаритних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,15 м³ в рік – **1,37 грн.** (без ПДВ) на 1 особу в місяць;

- збирання, перевезення і утилізація ремонтних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,05 м³ в рік – **0,57 грн.** (без ПДВ) на 1 особу в місяць.

Отже, згідно з Рішенням № 42 встановлено тариф на вивезення побутових відходів в розрахунку на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків у м. Моршин у розмірі - **10,64 грн.** (без ПДВ) в місяць, який сумарно складається із різних видів побутових відходів, а саме: тверді побутові відходи, великогабаритні відходи та ремонтні відходи, а саме:

$$8,70 \text{ грн. (без ПДВ) (побутові відходи)} + 1,37 \text{ грн. (без ПДВ) (великогабаритні відходи)} + 0,57 \text{ грн. (без ПДВ) (ремонтні відходи)} =$$

$$\mathbf{10,64 \text{ грн. (без ПДВ) в місяць на 1 особу.}}$$

До вказаного Рішення № 42, ДП «Комунальник плюс» ТзОВ «Комунальник 1» надало калькуляцію витрат на збирання та перевезення відходів по м. Моршин, відповідно до якої всі статті витрат, наприклад, матеріальні витрати, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати тощо включають поділ зазначених витрат за видами побутових відходів: побутові відходи, великогабаритні відходи та ремонтні відходи.

За результатами проведеного аналізу наданої ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» калькуляції витрат на збирання та перевезення відходів по м. Моршин, а також, пункту 2 Рішення № 42, Відділення встановило, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» при проведенні розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів на 1 особу для категорії споживачів «населення» включило витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів та послуги з вивезення ремонтних відходів (включаючи витрати на послуги із утилізації (розміщення) побутових відходів.

Тобто, повна вартість послуг з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» у розмірі - 10,64 грн./1 особу (без ПДВ) є сумою витрат послуг з вивезення побутових відходів (8,70 грн.), послуг з вивезення великогабаритних відходів (1,37 грн.) та послуг з вивезення ремонтних відходів (0,57 грн.), в т.ч. вартість утилізації (розміщення) побутових відходів.

Вищеванедене підтверджується наданими ДП «Комунальник плюс» ТзОВ «Комунальник 1» копіями квитанцій за січень – квітень 2019 року (лист від 17.05.2019 № 11), які ДП «Комунальник плюс» ТзОВ «Комунальник 1» виставляло населенню м. Моршин для оплати за «вивіз сміття», наприклад:

- квитанція за 1/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: [REDACTED]), нараховано до оплати – 10,64 грн.;
- квитанція за 2/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: [REDACTED]), нараховано до оплати – 31,92 грн. (3 особи);
- квитанція за 3/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: [REDACTED]), нараховано до оплати – 10,64 грн.;
- квитанція за 4/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: [REDACTED]), нараховано до оплати – 53,20 грн. (5 осіб);
- квитанція за 4/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: [REDACTED]), нараховано до оплати – 42,56 грн. (4 особи).

При здійсненні розрахунку послуг з вивезення твердих побутових відходів без включення витрат на послуги з вивезення великогабаритних відходів та послуги з вивезення ремонтних відходів, собівартість послуг з вивезення побутових відходів для категорії споживачів «населення» становитиме – 8,70 грн. (без ПДВ) в місяць на 1 особу, а не 10,64 грн./1 особу (без ПДВ), тобто на 1,94 грн. нижче, ніж розраховало Підприємство.

Отже, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» включило до тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» витрати на послугу з вивезення великогабаритних відходів (в т.ч. утилізація (розміщення) та витрати на послугу з вивезення ремонтних відходів (в т.ч. утилізація (розміщення), що призвело до встановлення завищених цін, та як наслідок, може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У свою чергу, виконавчий комітет Моршинської міської ради Рішенням від 15.04.2015 № 42 встановив тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів, які були розраховані ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» без дотримання вимог Порядку № 1010.

(14) Відділення зазначає, що пунктом 5 Порядку № 1010 визначено, що планування витрат для включення їх до повної планованої собівартості послуг за кожною операцією поводження з побутовими відходами здійснюється з урахуванням витрат з операційної діяльності, фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю.

Відповідно до пункту 8 Порядку № 1010 тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні) (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 692 від 08.07.2009, № 869 від 01.06.2011).

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів.

Формування тарифів на вивезення, перероблення, захоронення побутових відходів здійснюється з урахуванням витрат за кожною послугою та в розрізі операцій, облік яких ведеться суб'єктом господарювання окремо (в редакції Постанови КМУ № 318 від 27.03.2019).

(15) Натомість, як було зазначено вище, ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1», при здійсненні розрахунку тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» на 1 особу в місяць у місті Моршин об'єднало три види послуг: вивезення твердих побутових відходів, вивезення великогабаритних відходів та вивезення ремонтних відходів, що в свою чергу, призвело до встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів у завищених (необґрунтованих) розмірах та може призвести до ущемлення інтересів споживачів цих послуг.

(16) Також Відділення зазначає, що:

- великогабаритні відходи - тверді відходи, розміри яких перевищують 50 x 50 x 50 сантиметрів, що не дає змоги розмістити їх у контейнерах об'ємом до 1,1 м³;
- споживачі, як правило, вивезення великогабаритних відходів здійснюють один раз в певний проміжок часу, а не кожного місяця;
- тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, а не сумою тарифів за видами відходів;
- Законом України «Про відходи» (абзац 8 статті 35¹) передбачено, що великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів.

(17) Вищенаведене підтверджується також наданим роз'ясненням Міністерства розвитку громад та територій України від 09.09.2019 за № 7/9.1.2/14419-19, в якому зазначено, що:

«Відповідно до Закону України «Про відходи» послуги з поводження з побутовими відходами (далі - послуги) – послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

Механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (далі - послуги) визначено Порядком формування тарифів на послуги з

поводження з побутовими відходами (далі - Порядок), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 із змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Тарифи на послуги – вартість надання послуги з вивезення, перероблення та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планових витрат, планового прибутку.

Відповідно до п.8 цього Порядку **тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні)**.

(18) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах м. Моршин, коли споживачі мали б можливість обирати більш економічно вигідніші договірні відносини із надавачами цих послуг, то такі дії ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» щодо формування економічно обґрунтованих тарифів, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, були б неможливими.

Такі дії ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» (ідентифікаційний код юридичної особи - 35749110) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин, у вигляді встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(19) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки, визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».

Відповідно до статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.

(20) У свою чергу, частиною другою статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (який діяв на момент погодження тарифів) визначено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

(21) Отже, виконавчий комітет Моршинської міської ради прийнявши Рішення № 42, фактично легітимізував встановлення завищених (необґрунтованих) цін (тарифів) для категорії споживачів «населення», що суперечить вимогам Порядку № 1010, які застосовує ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» у

розрахунках із споживачами м. Моршин, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів зазначених послуг (тобто, легітимовано дії ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», які кваліфікуються за пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(22) Слід зазначити, що міський голова м. Моршин Р. Ільницький листом від 11.11.2019 № 1011 надіслав спростування на розпорядження від 10.10.2019 № 63/91 - рп/к про початок розгляду справи № 63/3-07-81-2019 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме:

«В розпорядженні адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Адмінколегія Відділення) від 10.10.2019 № 63/91 - рп/к про початок розгляду справи № 63/3-07-81-2019 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції зазначено, що виконавчим комітетом Моршинської міської ради укладено договір на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин з ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» від [REDACTED] строком з 01.01.2018 по 31.12.2025, тому, Адмінколегія Відділення вважає, що в розумінні ст. 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» становище ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» містить ознаки монопольного на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Моршин із часткою 100%.

Відповідно до пункту 55 статті 26 виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Варто зазначити, що в конкурсі з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів проведеного Моршинською міською радою брали участь два суб'єкти господарювання (ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» та ТзОВ «Комунальник 2»), серед яких визначалась краща пропозиція. Крім цього, на території міста Моршин зареєстровано Підприємство житлово-комунального господарства, серед видів діяльності якого є надання послуг з вивезення побутових відходів, що надає право бюджетним установам та іншим споживачам м. Моршин самостійно, на власний вибір, визначатися з виконавцем для укладення договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами.

Тобто, на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моршин в ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» є конкуренти, що виключає застосування ст. 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адмінколегія Відділення в розпорядженні зазначає, що: «за результатами проведеного аналізу калькуляції витрат на збирання та перевезення відходів по Моршину, наданої ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» при проведенні розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів на 1 особу для категорії споживачів «населення» включило витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів та послуги з вивезення ремонтних відходів».

З даного приводу вважаємо за необхідне зазначити, що Закон України «Про відходи» розрізняє терміни «побутові відходи» та «тверді побутові відходи». Так, побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в

житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення, а тверді відходи – це залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням.

Відповідно до пункту 16 статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить норм надання послуг з вивезення побутових відходів.

Так рішенням виконавчого комітету Моршинської міської ради від 15.04.2015 року № 42 встановлено тариф на послуги з вивезення побутових відходів (а не твердих побутових, як зазначено у своєму розпорядженні Адмінколегія Відділення) в т.ч. твердих, великогабаритних та ремонтних для ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» на основі поданих підприємством розрахунків та з врахуванням затверджених рішенням виконавчого комітету Моршинської міської ради від 19.02.2014 № 20 (зі змінами від 12.01.2017 № 2) норм накопичення побутових відходів, розроблених згідно Наказу від 30.07.2010 № 259 «Про затвердження Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів».

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами визначені окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні). Структура тарифів – складові економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг з поводження з побутовими відходами, які групуються за статтями, визначеними Порядком формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку, і складові планового прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи.

Тарифи на послуги - вартість надання послуги з вивезення, перероблення та захоронення 1 куб. м або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планових витрат, планового прибутку.

Затверджені виконавчим комітетом Моршинської міської ради тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами для населення є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення твердих побутових, ремонтних, великогабаритних відходів в розрахунку на 1 мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків з урахуванням річних норм накопичення за один місяць».

(23) На вище зазначене спростування виконавчого комітету Моршинської міської ради, Відділення зазначає наступне.

1. Відповідно до вимог статті 35-1 Закону України «Про відходи», Виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (в редакції Законів № 5402-VI від 02.10.2012, № 2189-VIII від 09.11.2017).

Так, відповідно до протоколу оцінки конкурсних пропозицій з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 19 грудня 2017 року, за результатами конкурентного змагання конкурсних пропозицій двох учасників конкурсу: ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» та ТзОВ «Комунальник 2», конкурсною комісією визначено переможцем конкурсу з вивезення побутових відходів у м. Моршин ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

Відповідно, виконавчим комітетом Моршинської міської ради з переможцем конкурсу – ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» укладено Договір № [REDACTED] на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від [REDACTED] (далі - Договір). Строк дії договору з 01.01.2018 по 31.12.2025 роки.

Зазначаємо, що пунктами 2 та 3 Договору обумовлюються характеристика території: площа населеного пункту (м. Моршин) – 222 га та перелік розміщених у межах території м. Моршин об'єктів утворення побутових відходів, де Виконавець здійснює надання послуг з вивезення побутових відходів.

Отже, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам, у межах території міста Моршин, визначеної вищевказаним Договором, у часовому періоді: з 19.12.2017 по 31.12.2019 роки та станом на січень 2020 року та, відповідно, займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів із часткою 100 %.

2. Механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами визначено Порядком № 1010.

Відповідно до пункту 8 Порядку № 1010 тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні) (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 692 від 08.07.2009, № 869 від 01.06.2011).

Тобто, побутові відходи включають такі види відходів: тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні.

Згідно з вимогами Порядку № 1010, тарифи кожного виду побутових відходів розраховується окремо.

Відділення зазначає, що:

- виконавчим комітетом Моршинської міської ради прийнято Рішення від 15.04.2015 № 42 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів»;
- пунктом 2 Рішення № 42 виконавчим комітетом Моршинської міської ради встановлено тариф на вивезення побутових відходів на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків в розмірі 10,64грн. (без ПДВ) в місяць, який включає: збирання, перевезення і утилізація побутових відходів, з розрахунку середньорічної норми накопичення 1,3 м³ в рік – 8,70 грн. (без ПДВ) на 1 особу в місяць, збирання, перевезення і утилізація великогабаритних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,15 м³ в рік – 1,37 грн. (без ПДВ) на 1 особу в місяць, збирання, перевезення і утилізація ремонтних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,05 м³ в рік – 0,57 грн. (без ПДВ) на 1 особу в місяць.

Слід зазначити, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», при здійсненні розрахунку тарифів (собівартості) на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» об'єднало три види послуг: вивезення твердих побутових відходів, вивезення великогабаритних відходів та вивезення ремонтних відходів, що суперечить вимогам Порядку

№ 1010, що призвело до встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів у завищених (необґрунтованих) розмірах та може призвести до ущемлення інтересів споживачів цих послуг.

У свою чергу, виконавчий комітет Моршинської міської ради не здійснивши належного контролю за правильністю проведених Виконавцем послуг розрахунків, прийняв рішення від 15.04.2015 № 42 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів», яким встановив необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» м. Моршин.

Зазначається, що основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки були визначені Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (в редакції до набрання чинності нового Закону з 01.05.2019).

Відповідно до пункту 1 статті 9 Законом України «Про житлово-комунальні послуги», **контроль за дотриманням стандартів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг здійснюють центральні органи виконавчої влади та інші уповноважені на це органи, а також органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень.**

Згідно з частиною другою статті 31 зазначеного Закону, **виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.**

Відповідно до статті 18 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції від 05.03.2015), відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законом.

Водночас, статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що **до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні** (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

Отже, **враховуючи вищенаведені норми законодавства, повноваження стосовно здійснення контролю за правильністю проведеного розрахунку тарифів на житлово-комунальні послуги, розроблені суб'єктами господарювання – виконавцями послуг, а також, затвердження/встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги покладені на органи місцевого самоврядування, тобто, на виконавчий комітет Моршинської міської ради.**

Враховуючи вищенаведене, виконавчий комітет Моршинської міської ради вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» законодавства про захист економічної конкуренції (яке кваліфікується за пунктом 1 частини 2 статті 13 і пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ТА ВИСНОВКИ

(24) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь іншого державного органу або суб'єкта господарювання актом органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю.

(25) Діяння, передбачені статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не мають самостійного антиконкурентного ефекту. Однак, вони роблять більш імовірними або посилюють суспільно шкідливі наслідки тих порушень законодавства про захист економічної конкуренції, для вчинення яких вони створюють умови.

(26) Таким чином, дії виконавчого комітету Моршинської міської ради щодо прийняття Рішення від 15.04.2015 № 42, яким встановлено необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(27) Отже, матеріалами справи доведено, що виконавчий комітет Моршинської міської ради Львівської області з прийняттям Рішення від 15.04.2015 № 42, яким встановлено необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), Колегія Відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Моршинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи - 26361497) щодо прийняття Рішення від 15.04.2015 № 42, яким встановлено необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Моршин, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2.Зобов'язати виконавчий комітет Моршинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи - 26361497) вжити відповідні заходи щодо припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного у пункті 1 резолютивної частини рішення.

Строк виконання зобов'язання – три місяці з дня отримання рішення.

У разі незгоди відповідач має право оскаржити рішення до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії

Р. Лецишин